

**КОНВЕНЦІЯ ПРО ОХОРОНУ
СЕРЕДЗЕМНОГО МОРЯ ВІД ЗА-
БРУДНЕННЯ (1976)** – міжнар.-прав.

документ, підписаний 16 листоп. 1976 у Барселоні (Іспанія) державами Середземномор. басейну (Греція, Єгипет, Ізраїль, Іспанія, Італія, Кіпр, Ліван, Мальта, Марокко, Туніс, Туреччина, Франція, Югославія), а також Європ. екон. спільнотою. Набула чинності того ж року.

Конвенція складається з преамбули, 30-ти ст., Додатку про Арбітраж, що містить 8 ст., присвячених організац. питанням арбітражної процедури, а також 2-х Протоколів («Про запобігання забрудненню Середземного моря внаслідок захоронення відходів з суден та літальних апаратів» та «Про співробітництво в боротьбі із забрудненням Середземного моря нафтою та іншими шкідливими речовинами у надзвичайних випадках») з додатками.

У Конвенції містяться визначення термінів «район Середземного моря» та «забруднення». «Район Середземного моря» означає мор. води Середземного моря, включаючи його затоки і моря, обмежені на заході меридіаном, що проходить через маяк на мисі Спартель біля входу в Гібралтарську протоку, а на сході – півд. кордоном проток Дарданелли між маяками Мехметчік і Кумкале. «Забруднення» – це введення людиною, прямо чи побічно, речовин або енергії в мор. середовище, що спричиняє такі згубні наслідки, як шкода живим ресурсам, небезпека для здоров'я людини, створення перешкод для діяльності на морі, включаючи рибальство, зниження якості використовуваної мор. води та погіршення умов відпочинку.

Мета Конвенції – з урахуванням особливостей Середземного моря забезпечити міжнар. співробітництво у справі захисту й поліпшення стану мор. середовища регіону. Передбачається, що держави-учасниці вживатимуть усіх необхідних заходів для запобігання і зниження рівня забруднення моря внаслідок скидання із суден або захоронення відходів мор. і повітряними суднами, розвідки і розробки мор. дна та його надр, а також скидання з річок, прибережних споруд та ін. наземних джерел на їх території. Держави зобов'язалися співробітничати у надзв. випадках забруднення, незалежно від їх причини, брати участь у розробці програм моніторингу забруднення в регіоні, у наук.-техн. дослідженнях, пов'язаних з усіма видами забруднення мор. середовища, у виробленні процедури для визначення відповідальності та компенсації за шкоду, заподіяну внаслідок порушення Конвенції та протоколів до неї.

Лит.: Юридична енциклопедія, т. 3 / редкол.: Ю. С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. К., 1998. URL: http://leksika.com.ua/14751026/legal/konventsiya_pro_ohoronu_seredzemnogo_morya_vid_zabrudnennya_1976; Конвенция по защите Средиземного моря от загрязнения. URL: <http://docs.cntd.ru/document/901731000>.

Є. П. Суєтнов.